

DOMAČIN.

DOMAČIN izhaja vsako soboto popoldne, če je ta dan praznik, dan poprej ob istem času. — Naročnina za Ljubljano z dostavljanjem na dom: celoletno 3 K, polletno 1 K 50 v, četrletno 75 v; po pošti: celoletno 4 K, polletno 2 K, četrletno 1 K. — Uredništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu DOMAČINA. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati (oglasi): Trikrat razdeljena peti vrsta 24 v, cela stran 60 K. — Pri večkratnem oglašanju znaten popust. — Upravništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v pritličju.

Štev. 20.

V Ljubljani, dne 26. julija 1913.

Leto I.

Tiste cenj. naročnike,

ki naročnine za list še do danes niso vposlali, opozarjamo, da to takoj store, ker drugače nimajo pravice lista sprejemati in ga obdržati (ako ga obdrže, so k plačilu primorani)!

Dasiravno se list pošilja že od 15. marca t. l., se bo naročnina računala naročnikom šele od 1. julija t. l. naprej, kar naj blagovolijo tisti, ki so list že plačali, vzeti na znanje!

Zunanje naročnike prosimo, da manj naročnine ne pošiljajo kakor za četr let, t. j. K 1.—.

Kdor lista ne misli več naročiti, naj ga vrne in obenem pošlje naročnino za nazaj (ako je še ni)!

Razširjajte in priporočajte „Domačina“ ter pridobivajte nove naročnike!

Upravništvo.

Dan grozodejstev v Knjaževcu.

Strašno, nečloveško klanje in krvoprelitje je moralo biti po došlih poročilih vsepovsod na sedanjih balkanskih bojiščih, na dnevnem redu so bila nepopisna grozodejstva, ki so jih tam doli na Balkanu medsebojno izvrševali Bolgari, Srbi in Grki. Zlasti hudo so razsajali, klali, pobijali, zažigali in opustoševali Bolgari, kar je razvidno iz nastopnega poročila o groznih činih bolgarskih vojakov v Knjaževcu, ki ga je priobčil neki trgovski potnik, ki je bil nekaj dni po ljutih borbah med Srbi in Bolgari v Knjaževcu in se osebno prepričal o istinitosti teh grozodejstev. V svojem poročilu navaja:

Kraj Knjaževac šteje približno 6000 duš. Prebivalstvo pripada skoraj izključno k razumništvu. V kraju je sedež polkovnega poveljništva in v bližini so razširni premogovniki. Tudi se nahajata tu okrajno sodišče in rudarsko glavarstvo. Vsa okolica mesta je obkrožena od visokih gora, katerih vzhodni deli se že razprostirajo po bolgarskem ozemlju.

Dne 8. julija so prebivalci tega kraja in v okolici ravno spravljali bogato žetev, ko se je zdajci iz

Podlistek.

Pomota.

Povest. — Slovaški spisala Ljudmila Podjavorinska.
Poslovenil Podravske.

(Dalje.)

„Županov Janko,“ je odvrnila Marka še zmerom naduljena. Mati jo je vzgojila tako, da je težko prenašala opominjevanje; stroga sicer, ni znala ohraniti drugače nadvlade radi preveč egoistične ljubezni, kar je pri ponosnih materah skoro običajno. In sedaj je nakrat spremenila glas ter, nasmehnivši se, nežno rekla: „Ti si mi vrla deklica! Še celó tepli se bodo radi tebe!“ In ko jo je Marka pogledala, kakor da je ne bi razumela, se je veselo nasmejala ter šla v sobo. Njen smeh je zbudil njenega moža, ki je po dobri večerji zaspal na klopi. Redki lasje so se mu zgrnili na stran; bilo je mogoče opaziti na njegovi glavi nekoliko plešo, kar pa nikakor ni škodovalo, da ne bi izgledal še jako mlad. „Čemu se smejiš, mladica?“ je vprašal začuden, počasi vstal ter se leno usedel na klop. Kdor jo je klical „mladenko“, hotel jo je samo podražiti; bila je namreč za pet let starejša, nego njen drugi mož in on se je ponašal s svojo lepoto, ker je

bil v svoji mladosti, preden se ni zredil, zares zal mladenič. Grajska je pristopila k možu in objemši ga okrog vratu, mu dejala prijazno kot nekaka zaljubljenka:

„Smejim se, ker se počutim dobro, moj mož. Tako dobro mi je, kakor mi še nikdar ni bilo. Bog mi je dal vse, česar sem si želela,“ je rekla drzno. Ko se je stisnila k možu, polna materinskega ponosa, bi nihče ne bil pogodil, kaj napolnjuje njeno srce z veseljem in kakšna predstava se je pojavila nakrat njenemu duševnemu pogledu . . .

„Samo, ko bi ti takoj ne skipelo z lonca,“ je omenil malomarno, ne sluteč, kolika previdna resnica tiči v njegovih besedah. In zavezajoč, si je popravil lase tako, da so mu pokrili plešo ter se začel slačiti.

Grajska ga je sočutno pogledala.

II.

Zaspala je vsa srečna nad svojim in hčerkinem uspehom, a vendar je zarano vstala nekoliko bleda in zamišljena. Prebudivši se ponoči, je premišljala eno in drugo — a poslušajoča enakomerno hropenje svojega moža, se je globoko zamislila. Tudi ona je bila svoje dni kakor Marka, toda ona je slovela kot krasotica, da so se mladeniči pulili za njo. Tudi ona je sanjala o sreči — a kam jo je to privedlo? Ne, ni

okraja bolgarskih sotesk zaslišalo pokanje pušk. To je postajalo vedno močnejše in se vedno bližalo. Prebivalci so mislili na bližajoče se bolgarske čete in so se že pripravljali za obrambo. Proti večeru se je videl rdeči ognjeni svit gorečih vasi. Posadka kraja Knjaževac je obstojala vsega skupaj iz dvanajst mož črno-vojnikov zadnjega poziva, ker so bili vsi drugi vpoklicanci na bojišču. V mestecu je vsled tega nastala zmeda in strah, ker so se bali iste usode kakor leta 1876., ko so Turki ta kraj popolnoma uničili in razdžali. Med tem pa so tudi prebivalci bližnjih občin drveli v mesto, pred seboj goneč svoje domače živali — edino, kar so od svojega imetja mogli rešiti. V nezmišelnih bojazni je vse bežalo v gozdove Tresibabjega gorovja, vso svojo imovino prepustivši nesigurni usodi. Le majhna posadka, ki je bila oborožena s puškami in bajoneti, se je postavila v glavni cesti, pričakujoča prihod sovražnikov.

Bolgarske čete, ki so vdrle v Knjaževac, niso sestojale iz četašev, ampak iz regularnega vojaštva v moči ene divizije. Ta divizija je hotela v Tresibabji dolini priti mimo srbskih baterij, kar se ji pa ni posrečilo, ker jih je med tem neki od Pirota prodirajoč srbski vojaški oddelek zadržal in prisilil, da so se morali umakniti. V bližini mesteca prišlo je do ljute bitke, v kateri sta se obe stranki z največjo razsrjenostjo borili in si prizadajali velike izgube.

Medtem ko so se ti dogodki odigrali pred vojno črto, je bil Knjaževac tri dni v oblasti dveh bolgarskih polkov in prebivalci, ki so bili med tem časom v gozdovih izpostavljeni vsem vremenskim neizodam, so se šele po odhodu teh polkov počasi zopet napotili v svoja stanovanja. V mestu samem ni, v kolikor sem se mogel prepričati, niti ene hiše, v kateri ne bi bilo opazati sledov bolgarske grozovitosti. Železnični most, ki pelje čez reko Timok, je bil z dinamitom razrušen, drugi leseni most s petrolejem polit in zažgan. Petindvajset najlepših hiš je bilo zažganih in po požaru popolnoma uničenih, ker so Bolgari mislili, da bodo tu našli skritih mnogo dragocenosti.

bilo in tudi ni to tako, kakor si je mislila! Bog ji je dal sicer vse, kar je pozelela — toda to so bile želje odmerjene, odkazane na gotove meje, meje, v katerih se je vendar našlo za njo še nekakšno opravičeno koprnenje. Omožila se je ne tako iz ljubezni, marveč ker jo je vabilo premoženje; postala je žena edinega sina in se mahoma prelevila v prvo gospodinjo v vasi. Moževa mati je sicer še živela, toda ker ji je eno stran života ohromila kap, bila je povsem slična otroku in je tudi kmalu na to umrla. Mož je bil dokaj starejši od nje, toda človek kakor se spodobi, s katerim je mogla biti srečna. Vendar ona je imela zgolj eno težnjo: bogastvo in to je oglušilo v njenem zakonu vso nežnost. Delala je sama ter silila k delu vse ljudi, kar jih je bilo pri hiši; prva je vstajala in poslednja šla v posteljo, ne imajoča čez dan niti toliko časa, da bi se možu nasmejala; dobrikala se mu je, dasi tudi sta se drugače rada videla. Ljudje so to sodili po njenih večnih skrbeh; ker pa pri tem v hiši ni vladala skopost niti lakomnost glede drugih, pa je tudi hiša Grajskih postala vzgled vsem drugim. Takoj v prvem letu se jima je rodila Marka — za štiri leta pozneje pa Pavlek — torej sta imela za koga delati. Mlada mati je sedaj že zares pozabila nase, živeča le za delo in koprnenje, prekositi v premoženju druge. „Saj si še

V vse na tržišču ležeče trgovine so Bolgari s silo vdirali in so brez izjeme pokončavali vse ono blago, ki ga niso mogli odnesti s seboj. Razbili so vse omare za denar in pograbili, kar je bilo v njih. Najhuje so Bolgari divjali in uganjali v lekarni, kjer so vse pometali na cestni tlak, pri čemer so uničili najdražja zdravila. V največ hišah so razbili vso opravo, omare, svetilnike, glasovirje itd. s sekirami le iz slepe strasti, vse pokončati.

V hiši nekega avstrijskega nadinženerja iz Plznja je bila v salonu oprava razdejana v male kosce. V sredi sobe so ležali žalostni ostanki s petrolejem politih in zažganih oblek. Dragocen glasovir so s sekirami popolnoma razbili. V stanovanju, v katerem ni ostalo nič celega — še šipe od oken so pobili — je izgledalo, kakor da bi bil hudič tu uganjal svoje burke.

V sosednji hiši generalnega majorja Nedića, poveljnika druge moravske divizije, je izgledalo stanovanje kakor kup razvalin. Vso garderobo njegove žene so vzeli Bolgari s seboj. Paradno uniformo majorjevo so oblekli slamnatemu možu, ki so ga nato obesili in zažgali. Nad vratnem bangarju popolnoma razrušene hiše pa je bil prabit listek z besedami: „V spomin na navzočnost bolgarskih junakov!“

Ker so Bolgari vso okolico požgali, pomanjkuje sedaj v mestu živil. Odposlanci okoličanov, ki so prišli k prefektu, so tožili, da so Bolgari približno 60 oseb, ki se sploh niso mogli braniti, poklali z bajoneti in oropali sedem najlepših deklet.

Če si predočujemo ta silna grozodejstva in prejšnja poročila o neskončnem prijateljstvu in bratstvu med Srbi in Bolgari, se nam na prvi hip vsiljuje vprašanje: Jeli mogoče, da se izvršujejo med bratskimi narodi taka grozna dejanja in nasilstva? Jeli mogoče tako nečloveško klanje, pobijanje in zažiganje med odkritosrčnimi prijatelji in brati? Edini odgovor je: Ne, med brati in prijatelji nikdar ne! Če pa so se izvršila povsod na bojiščih taka nasilstva, potem se da tolmačiti to edino le tako, da so si stali tu nasproti najhujši sovražniki, da med Srbi in Bolgari, med srbskim

kdaj oddahnemo,“ je tolažila svojega moža, s katerim je sedaj, z otrokom v naročju, presedela včas kak trenutek, da si je oddahnila, govoreč: „Ko Marki najdemo zeta, postavimo Pavleku novo hišo — pa si oddahnemo v miru.“

Toda do tega počitka je prišlo poprej nego so si želeli . . .

Enkrat, zgodaj v pomladi, ko bi si kdo drugi ne bil drznil iti v gorovje radi slabega pota, se je Grajski napotil tjekaj z Martinom po drva. Sv. Matija je sicer že posekal led, toda po nekoliko deževnih dnevih je zopet zmrznilo, stopljen sneg pa se je na poti spremenil v kaluže. Vrhutega je v gorovju padlo čez noč nekoliko snega. Ostro podkovaná konja sta zavlekla voz na lestve skoro brez truda v gorovje, toda dokaj težje je šlo navzdol s težko obloženim vozom. Zavrt na treh kolesih, je drčal navzdol po mehkem snegu, izurjena konja sta ga sicer pridrževala, dvigajoč po koncu glavi in zasajajoč podkve zadnjih nog v polzka tla. Martin je držal vajeti, opirajoč se ob voz, da bi ga v slučaju potrebe pridržal s svojim hrbtom. Gospodar je korakal vstric zadnjega kolesa s kolom v roki, katerega je vsaki hip vtaknil med kolesa ter s tem zaviral voz, ali ga povsem ustavil, da sta si utrujena konja nekoliko oddahnila. Z napeto pozornostjo

in bolgarskim ljudstvom ni bilo sluha ne duha o oni toli hvalisani bratski slogi in prijateljstvu, ki je, če sodimo po ravno navedenih dogodkih, obstojalo le v prenapetih duhovih nekaterih vseslovanskih sanjačev.

Politični pregled.

Povišanje števila rekrutov.

Z Dunaja se poroča, da namerava vojna uprava zahtevati, da naj se število rekrutov za skupno armado in za avstrijsko deželno brambo poviša za 35.000 do 40.000, za ogrsko deželno brambo pa za 6000 do 8000 mož. Vladi se še o tej zahtevi vojne uprave nista sporazumeli. Dosedanja tozadevna pogajanja niso bila obvezna. Povišanje se izvede v več letih. Vojna uprava predloži svojo zahtevo prihodnji skupni ministrski konferenci. Če skupen ministrski svet predlogu pritrdi, se predlog predloži jeseni delegacijam. Vojna uprava utemeljuje svojo zahtevo s povečanjem armade v Nemčiji in glede na uvedbo triletna službene dobe v francoski armadi.

Izmenjava avstrijskega oddelka v Skadru.

Sedanji avstrijski oddelek v Skadru, ki odide domov, bo nadomestil 4. bataljon 87. pešpolka, 1 strojno-puškin oddelek, oddelek saperskega bataljona in en sanitetni oddelek, vsega skupaj 400 mož.

Novi komisar na Hrvaškem.

Cesar je imenoval za novega komisarja na Hrvaškem barona Skrlecza in ga že zaprisegel. Skrlecz ostane le tako dolgo komisar, dokler bo to potrebno. Minister za Hrvaško je postal grof Pejacevich.

Triletna službena doba v francoski armadi.

Francoska zbornica je v svoji seji dne 18. t. m. sklenila, da se uvede v francoski armadi triletna službena doba. Nadalje se je sklenilo, da bodo letniki 1910, 1911 in 1912 služili le dve leti.

sta prešla preko največje strmine, tiho, ne govoreča med seboj, samo Martin je semtertje zaklical na konja. Nakrat, na mestu, kjer se je razširjena pot zopet vdiralala radi nasutega gramozu, se je voz nagnil, njegova teža pa je potisnila upirajoča se konja po strmini tako, da se je naročni konj prestrašen široko razkoračil, toda napevši moči, takoj skočil na stran. V tem trenutku se je oglašil grozen stok... Ne spustivši konja, se je Martin ogledal — toda gospodarja ni bilo. V grozni predslutnji je hipoma ustavil konja, porinil z nogo pod kolo skalo in skočil za voz. Prizor, ki ga je zagledal, mu je ustavil kri v žilah. Gospodar je ležal pod vozom; kolo ga je vleklo že par korakov s seboj. Lice je imel zasanelo, iz ust mu je tekla kri; izbuljene oči, vse otrpnele so mu dajale grozen izraz. Ni kričal, toda nečloveško stokanje je pričalo o grozni muki. Martin še danes ne ve, kako je poklical ljudi na pomoč iz bližnjih koč, kako so odložili drva, da so naložili gospodarja — izvrševal je svoj posel ohranitve dragega mu gospodarja mehanično in zdramil se je iz svoje otrpnelosti šele takrat, ko se je gospodinja z obupnim krikom vrgla na okrvavljenega moža. Še je živel, toda pród krvi se mu je strdil na ustih. Poprijela se je nadeje, da poškodba nemara ni smrtna in s čudovito duševno močjo je potlačila izbruhe obupa ter zapovedala hiteti na vso moč po zdravnika. Na-

Dogodki na Balkanu.

Turčija posegla vmes. — Položaj na ostalih bojiščih.

Na vse zadnje se je Turčija, ki so jo že smatrali za premagano in popolnoma porušeno, vzdignila, da si v vladajočih zapletljajih zopet ugrabi kos vzetega ji ozemlja. Ona je zahtevala od Bolgarov, da ali nemudoma odpokličejo svoje čete in izpraznijo vse ozemlje do črte Enos Midia, in obenem zaukazala svojim pri Čataldži stoječim četam, da naj začno prodirati. Bolgari, ki so tu imeli le neznatne moči, so ozemlje s svojimi četami brez vsakega upora zapustili. Ko so pa Turki uvidevali, kako lahko so si to ozemlje zopet pridobili, jim je vzrastel greben. Po zadnjih poročilih je turška vlada po dolgem ministrskem svetu sklenila, da oficijelno napove Bolgariji vojsko in je turški armadi zaukazala, naj ne zasede le Odrina, marveč hitro prekorači mejo in vkoraka v bolgarsko ozemlje. Dne 21. t. m. so došle številne turške čete pred Odrin. Mala bolgarska posadka v Odrinu, ki je obstojala iz samih črnovojnikov, se je morala brez odpora umakniti. Naslednjega dne je oddelek konjenice pod polkovnikom Ibrahimom in ena pehotna kolona pod Enver begom vkorakala v Odrin. Turki so torej zopet zasedli Odrin, pri čemer so uprizorili nepopisno klanje. Prebivalstvo beži, ker Turki ne dajo pardona. Tudi v Lozengradu se je bolgarska posadka morala brez boja umakniti in so Turki prebivalstvo masakrirali. Bolgarska vlada je svojim poslanikom v inozemstvu naročila, da proti turškim grozovitostim protestirajo. A tudi prejšnji zavezniki Bolgarije so izjavili, da bo balkanska zveza vkljub sedanjim notranjim razporom pridobljeno ozemlje skupno branila do zadnje kaplje krvi proti Turčiji. Kar se tiče stališča velesil, ki ga zavzemajo glede tega novega pohoda Turčije v Trakijo, je jasno, da bodo tudi velesile Turčijo prisilile,

učena, da se je godilo vse po njeni volji, zavarovana doslej pred vsako nesrečo, celó slučajno, katera bi se ne dala odstraniti s trudom, voljo in denarjem, ni razumela grozne neizprososti. Stisnivši skupaj ustnice, je molče brisala znoj s čela umirajočega moža z nadejo, da je to pomoč, da ne umre, kajti ona je pripravljena žrtvovati zanj vse, samo, da se to ne bi zgodilo.

A umrl je vendarle — zaman je dirjal Martin po drugega zdravnika, zaman je stisnila vsakemu v dlan petdesetak. Zdravnika sta otožno skomigala z rameni... Nista znala pomagati, kajti ondi, kjer smrt zasadi svoje kremplje, denar ne odkupi tega, kar je Bog naročil...

Še ves dan Grajska ni razumela, da je to nemo-goče, da ni pomoči, da je onemogel ves napor, volja, premoženje in ljubezen. Da so slučajni, da obstoji grozna, neizprosna Moč, ki vlada nad vsem ter je važnejša nad vse druge... Ponoči, ob postelji umirajočega, se je je polastilo besno kljubovanje proti vsemu temu, kar jo je pritisnilo nakrat, jo omračilo, poteptalo vse, s čimer je vladala in se ponašala. Spuntala se je zoper to grozno Moč, katere volja je razdirala njeno delo, katere krute določbe je bilo treba sprejeti s pokoro, z vdanostjo — Njeno voljo...

(Dalje prihodnjič.)

da uvažuje sklep velesil. O fozadevnih korakih velesil se bode bržkone sklepalo na londonski konferenci.

Pri Krivi Palanki in pri Nevrokopu so se bili zadnje dni neznatni boji. Hujši boj se je bil pri prelazu Sv. Nikolaja. Srbi so vkorakali dne 22. t. m. v Belogradčik. Istodobno so vkorakale v mesto srbske čete, došle iz Zaječara. Srbi so zaplenili 32 topov, 17 municijskih zabojev, 3000 pušk, 1 mitraljezo, 1 poljsko bolnišnico in veliko živil.

Če ne pride v najkrajšem času med vojskujočimi do premirja, je pričakovati, da bodo Srbi in Grki še dalje prodirali, ker nočejo Bolgariji pripuščati ugodnega časa, da se njene čete zopet uredi.

Obupen položaj v Sofiji.

Vsled prodiranja sovražnih čet od vseh strani proti Sofiji, glavnemu mestu Bolgarske, je prikupil obup do vrhunca. Z vseh strani dohajajo nova neugodna poročila. Turki so le še 120 kilometrov oddaljeni od Plovdiva. En romunski armadni zbor je zasedel Orkanie, ki leži severno od Sofije, 30.000 Romunov stoji pri Plevni in pri Grabovu in se, ne da bi se jim kdo upiral, bližajo glavnemu mestu. Romuni podirajo mostove in prekinjujejo brzozjavne zveze, tako da je vsak dovoz živil nemogoč. V Sofiji primanjkuje že kruha. Na vse možnosti so pripravljeni. Bolgarska armada je popolnoma brez moči.

Nova bolgarsko-romunska meja.

Iz diplomatičnih krogov se poroča, da bo tvorila novo romunsko-bolgarsko mejo po predlogih romunskega generalnega štaba sledeča črta: Prične se ob obrežju Črnega morja pri vasi Ekrene, ki leži južno od Balčika, se potegne nato do vasi Kakidöj, ki leži južno od Dobriča od Donavi, s katero se strne približno 15 kilometrov zahodno od Tutrukaje. Pri izdelovanju mejne črte so bili predvsem merodajni strategični razlogi in so jo zato preložili na hrbet go-

rovja, da se more globoko ležeči Dobrič braniti uspešno proti vsakemu napadu.

Bulgarija je voljna demobilizirati.

Bolgarska vlada je doposlala svojim zastopnikom pri velesilah sledečo cirkularno brzozjavko: Kljub vsem odredbam bolgarske vlade, da se sklene mir, bo lahko še precej časa preteklo, predno se mir sklene. Določiti se morajo še pogoji za premirje in preliminarni pogoji v Nišu, nato se pa mora končni mir v Bukareštu ali na Sinaji podpisati. Da pokaže svojo lojalnost in odkrito željo po miru, je bolgarske vlada sklenila, da takoj podpiše premirje in demobilizira. Istočasno naroča bolgarska vlada svojim poslanikom, naj naprosijo kabinete, da store korake, da se sovražnosti na vsem bojišču prekinejo.

Srbija sovražnosti že ustavila?

„Südslavische Korrespondenz“ poroča iz Belgrada: Ker je višje poveljstvo že ukazalo ustaviti vsako nadaljnjo akcijo in se omejiti zgolj na to, da se obdrže dozdej zasedena ozemlja, se pričakuje, da se v najkrajšem času vojaške operacije ustavijo in del armade demobilizira. Demobilizirati mora pričeti Bolgarija. Splošno se sodi, da je vojska končana.

Konec vojske.

Balkanske države so se začele med seboj pogajati, da se nadaljnje prelivanje krvi prepreči in ustavi. Bolgarski car se je obrnil z brzozjavko na romunskega kralja Karola, v kateri prosi, da naj posreduje pri Srbiji, Grški in Črni gori, da pospešijo mirovna pogajanja. Bolgarski kralj je predlagal, da naj vse države ustavijo nadaljnje vojne operacije, še preden se prično pogajanja o premirju in preliminarnem miru. V Nišu se bodo sestali vojaški delegati, da sklenejo, da se vojne operacije ustavijo, nakar se bo bržkone v Bukareštu sklenilo premirje.

Izredni letalni uspehi zadnjega tedna. Od leve na desno: Švicar Bider, ki je preletel Bernske alpe; Francoz Letort je poletel iz Pariza v Berlin, ne da bi kje pristal; Švicar Audemars, ki je poletel iz Berlina v Pariz.

Izredni letalni uspehi.

Letalni poizkusi v zadnjem času silno napredujejo. Ne preteče niti teden, da bi ne bilo posebno važnih poročil, a v zadnjih dneh prihajajo vesti o velepomembnih uspehih na polju zrakoplovstva. V soboto je Švicar Audemars, ki je tekmoval za mednarodno letalno darilo v znesku 10.000 kron, preletel daljico Berolin-Pariz in si s tem poletom pridobil darilo. Nov polet čez Alpe je izvršil švicarski letalec Bider. Hrabri letalec, ki je že lani preletel Pireneje, se je sedaj s svojim strojem dvignil in letel v višini 4200 metrov čez gorovje Jungfrau. Bider se je dvignil v Bernu, preletel gorovje, pristal v Domo-dosoli na laškem ozemlju in nato poletel v Milan. Senzačni daljni polet Pariz-Berolin je izvršil, ne da bi med potjo kje pristal, v neprestani deveturni vožnji Francoz Letort in s tem postavil nov svetovni rekord. Naša slika kaže vse tri pogumne letalce.

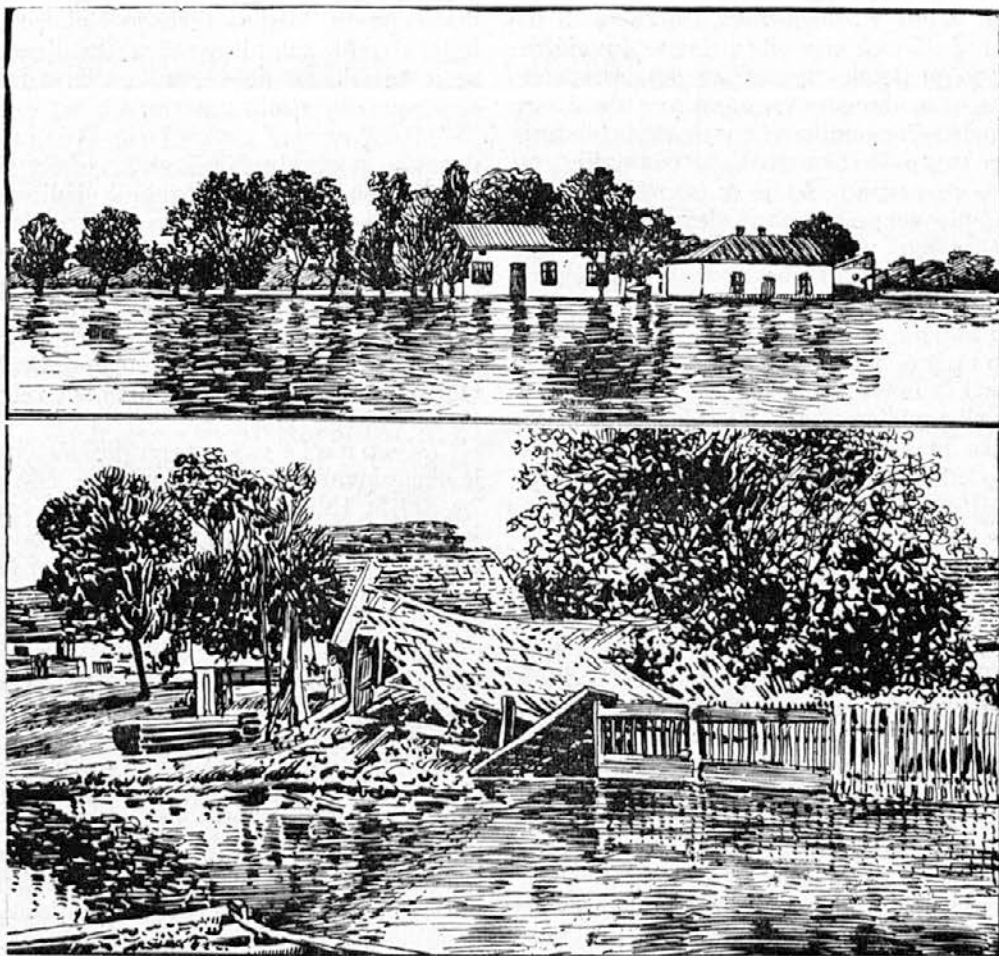
Povodenj na Ogrskem in v Galiciji.

Po strašnih poplavah sta bili v zadnjem tednu prizadeti Ogrska in Galicija, ki so napravile velikansko škodo. Vsled skoraj tri tedne trajajočega deževnega vremena so reke in struge v različnih pokrajinah tako silno narastle, da so končno stopile preko bregov in izpremenile obsežna ozemlja v jezera. Katastrofalne poplave so povzročile v posameznih deželah mnogo

škode, kajti nižje ležeči kraji so bili popolnoma preplavljeni. Ker je deroča voda odnesla vso setev, gledajo ljudje s strahom v bodočnost. Na tisoče ljudi je v vaseh in mestih brez strehe. Zlasti na Ogrskem so posledice zadnje nevihte naravnost grozovite. Tako poročajo iz Marmaros-Szigeta, da stoji tam v spodnjem delu mesta 784 hiš po vodo. Od teh se je podrlo 14 hiš. — Nevihte so se na Ogrskem tudi še v soboto ponavljale. V Erdö-Szakalu je padla toča, obenem pa je divjal silen vihar. Posamezna ledena zrna so se vsled viharja prijela, tako da je nad vasjo padal led po kilogram težak. Na Tisi je promet ustavljen. V Marosujvaru so preplavljene saline. Sploh je po vsem Ogrskem razsajala nevihta tako silno, da škode niti približno ni mogoče ceniti. Tudi v Črnovicah je povodenj napravila velikansko škodo, razdejala je mostove, ceste in železniške proge. Eno predmestje stoji popolnoma pod vodo. Tudi železniška zveza Črnovice-Lvov je bila pretrgana, v soboto pa so progo že zopet popravili. — Bistrica in Dnjester sta preplavila svojo okolico. — V Přemislju je vdrlo uničujoče vodovje celó v kleti „Delavskega doma“ in „Splošne bolnišnice“ in napravilo povsod velikansko škodo.

Tedenske novice.

(Imenovanja.) Deželni sodni svetnik Aleksander Ravnikar v Litiji je imenovan za deželni sodnega nadsvetnika. Okrajni glavar v Kočevju Ernst pl. Schönbeger je prideljen deželni vladi v Ljub-

Poplave na Gališkem in Ogrskem. Zgoraj: Preplavljen predkraj v Přemislju. Spodaj: Razrušitve v Tiszaujaku.

ljani. Okr. nadkomisar v Kranju Oto Merk je imenovan za voditelja okrajnega glavarstva v Kočevju. Koncipist deželne vlade Gustav Golja v Novem mestu je poklican k deželni vladi v Ljubljani. Koncipist deželne vlade Ludovik Klobčič v Črnomlju je prestavljen na okrajno glavarstvo v Postojni. Konceptni praktikant dež. vlade v Ljubljani dr. E. Schott je prestavljen k okrajnemu glavarstvu v Kranj in konceptni praktikant dr. K. Tekavčič je prestavljen od deželne vlade v Ljubljani k okrajnemu glavarstvu v Črnomlju.

(Deželni sanitetni svet.) Za dobo 1913—1916 je izvoljen za predsednika dež. sanitetnega sveta dež. sanit. referent dvorni svetnik dr. Fr. Zupanec, sodni zdravnik in ravnatelj otroške bolnice Elizabetinum dr. J. Schuster za podpredsednika.

(Častno svetinjo) za 25letno službovanje v gasilstvu je podelil kranjski deželni predsednik ognjegascem: Ivanu Benčina, Ivanu Krajc, Andreju Sežon, Ivanu Strle, Tomažu Strle, Ivanu Štrifof in Antonu Truden v Starem trgu pri Ložu.

(Podaljšanje vojaških dopustev za čas žetve.) Oziraje se na izredno neugodne vremenske razmere, ki so zavlekle skoro po celi Avstrijo žetev in spravo poljskih pridelkov, je pooblastilo vojno ministrstvo korna poveljstva, da smejo po svoji razsodnosti podaljšati dopuste vojakom, ki so bili odpuščeni, da pomagajo doma pri žetvi za 8, 10 in 14 dni.

(Važna novost za belokranjsko železnico.) Dozdaj ni bilo v načrtu, da bi se uvedli na progi Ljubljana-Metlika pravi brzovlaki, marveč so nameravali uvesti še po en vlak na dan in pospešiti brzino vseh teh 4 parov vlakov tako, da bi vozili po 45 km v eni uri. Zato tudi niso bile v načrtu čuvajnice. Pred kratkim pa je dobilo novomeško stavbeno vodstvo od železničnega ministrstva brzovajen ukaz naj se vpostavi v načrte in nemudoma izvede na belokranjski progi Novo mesto-Metlika dvanajst čuvajnic. Prizadeti krogi so prepričani, da je to zanesljivo znamenje, da ne bodo vozili le poštni vlaki s pospešeno brzino, marveč da bodo postavili v promet na tej progi prave pravcate brzovlake, ki ne bodo vozili seveda samo od Novega mesta, marveč od Ljubljane do Metlike.

(Nova proga avtomobilne vožnje) Iz večjega števila članov se je ustanovil na Rakeku Konzorcij za avtomobilno zvezo iz Rakeka na Cerknico, čez Bloško polico, skozi mesto Lož-Stari trg v Babno polje do hrvaške meje v Prezidu, in za okolico, ter začne že s 1. avgustom letos z moderno opremljenim Puchovim avtoomnibusom za 12 oseb voziti dvakrat na dan.

(Iz Huma.) Dne 16. t. m. zvečer je bila tu silna nevihta. Bliskalo in grmelno je več ko eno uro zaporedoma mah na mah. Proti 8. uri zvečer je treščilo v hišo posestnika Mastena blizu Praprotnika na Krčevinah ter je bilo celo poslopje naenkrat v plamenu, ker je bilo polno krme. Prišli sosedji so požtvovalno reševali. Doma je bila samo mati z dekle, ki je rešila dva majhna speča otroka ter ju spravila na varno. Med silnim dežjem se je posrečilo rešiti bolj na strani stoječo žitnico. Goveja živina se je rešila, pač pa je zgorelo 7 velikih in 5 majhnih svinj. Škoda znaša do 3000 K, kar je tem občutnejše, ker posestnik ni bil zavarovan. Mnogo zrnja je pokvarjenega od vode in ognja. Deževalo je naprej celo noč, kar bode na veliko škodo lepe mu silju.

(Nesreče.) Hlapec Čarman je peljal po državni cesti obložen voz. Nasprosti pridrvi avtomobil, kate-rega se je konj ustrašil. Hlapec je konja udržaval, pri tem pa je prišel pod voz ter zadobil težke poškodbe. — Pri Janezu Zupanu, po domače Oreharju, v Srakovljah pri Kranju, podirali so pretečene dni pri hiši zid. Naenkrat se zid prevrne na poleg stoječega 38letnega gospodarja ter mu levo nogo na treh krajih zlomi. Prepeljali so ga v deželno bolnico v Ljubljano, kjer je umrl. Truplo so prepeljali na pokopališče v Predosljih. Umrlji zapuščala ženo in tri otročiče.

(Žrtev ljubosumnosti.) V bolnico usmiljenih bratov v Kandiji so pripeljali železniškega delavca s prestreljenimi pljuči. Ko je prišla k njemu sodna komisija, vsled bolečin ni mogel govoriti. Zdaj še le se je zvedelo, da je ustreljeni delavec postal žrtev ljubosumnosti in da se piše Simon Juretič, 22 let star, rodom Hrvat. V neki kantini blizu Semiča služi za natakario neka Frančiška Rauch, v katero je bilo več železniških delavcev zaljubljenih. Med zaljubljenici sta bila tudi ustreljeni Juretič in Rožetovič iz Brinja. Rožetovič je bil v punco tako zaljubljen, da je zagrozil, da vsakogar, ki bi se punco predrznil le pogledati, kar na mestu ustrelji. Te grožnje pa Juretič ni resno smatral. Baje je natakario Juretiča imela še posebno rada. To je Rožetoviča tako ujezilo, da je proti Juretiču trikrat ustrelil; en strel ga je zadel v levo roko, druga dva v hrbet tako, da je ena krogla šla v smeri proti vratu, druga pa proti pljučam, ki jih je tudi ranila. Juretič, če že ni, bo vsled strele v pljuča najbrže umrl.

(Zagonetna smrt.) V Dvoru pri Polhovem gradcu so našli v svoji spalnici mrtvo z dvema ranama na vratu 33letno Terezijo Kobilco. Poleg postelje je ležal velik kuhinjski nož z zlomljeno klino. Uvedla se je preiskava, ne ve se še, ali je izvršila Kobilca samomor ali je bila umorjena.

(Požar v Zgornjem Retju.) Pred nekaj dnevi je pogorela lična vasica Zgor. Retje pri Velikih Laščah. Ogenj je izbruhnil okoli ene popoldne, in sicer na kozolcu posestnika Žučka. Vsled vetra se je ogenj hitro širil, in kljub odporu petih požarnih bramb. je uničil celo vas, približno 15 objektov, posebno še ker gasilci niso imeli vode. Gasilcem se je posrečilo komaj, da so rešili sosedno vas Spod. Retje. Škoda, ki do sedaj še ni natančno cenjena, je ogromna. Ogenj je zanetila iskra iz dimnika železniškega stroja kočevskega vlaka.

(Kopanje v Savi) v bližini črnuškega mosta je okr. glavarstvo na podlagi § 7. ces. naredbe z dne 20. aprila 1854, št. 96, iz policijsko varnostnih vzrokov prepovedalo. Prestopniki se bodo kaznovali z globo do 200 K, odnosno z zaporom do 14 dni.

(Vlomitavnost.) V noči na 7. t. m. so doslej neznani tatovi vlomili v hišo poštarja Ivana Medica iz Nemške Loke na Dolenjskem in so hoteli izprazniti poštno blagajno. Tatove so še pravočasno prepodili. Kakor se sodi, so bili vlomilci hrvaški železniški delavci.

(Sin je očeta s sekiro udaril.) V Kokrici sprla sta se oče in sin po imenu Gros, vulgo Stros zaradi prevzitka. Oče je imel ravno sekiro v rokah, ter je v jezi hotel sina udariti z njo. Ta pa iztrga očetu sekiro iz rok, ter ga udari po glavi z njo, da je oče nezavesten obležal. Sodnijska komisija se je podala na lice mesta.

(Stražišče pri Kranju.) Vodovod se namerava graditi v Stražišču pri Kranju, Mavčicah,

Stari Loki in Škofji Loki. Pretečeno nedeljo so posestniki teh krajev na shodu v Šmartnem soglasno sklenili, delati na to, da se vodovod v najkrajšem času dogradi. Za načelnika pripravljalnega odbora je bil izvoljen deželnosodni svetnik v pokoju in veleposestnik vitez **Strahl** iz Stare Loke.

(**Toča. — Strela.**) V Beli Krajini v metliški okolici je uničila toča dne 16. julija med velikanskim nalivom, kakoršnega že ni bilo kmalu tam, skoraj vse pridelke. Vinogradi so najbrže popolnoma uničeni, sadje ravno tako. Nujna pomoč je zelo potrebna, kajti naš kmet je vsled zadnjih neugodnih let tako že ves obupan. Vse hiti v Ameriko, delavcev več skoraj ni dobiti, v vaseh so skoraj same ženske doma. Ako ne pride o pravem času pomoč, moramo pričakovati letos najhujšega. — Dne 16. t. m. je udarila strela v kozoлец posestnika Janeza Bozja, vulgo Jesiha, na Mal. Lipoglavu št. 4 okrog pol 2. ure popoldne. Domačini niso mogli pogasiti ognja, ampak so branili samo bližnje objekte. Nato je prihitela požarna bramba iz Šmarja in je pogasila ogenj. Prizadeti ima nad 2000 kron škode, a žal da je bil zavarovan samo za 300 kron. — Strela je zadela pri gradbi deželne elektrarne v Žirovnici delavca, ki je na odru pri koncu rova žeblje zabijal. Strela ga je zadela na glavi, je šla po prsih in po desni roki v sekuro in od tam odskočila v zemljo. Mož je padel nezavesten dva metra globoko, a se v zlic vsemu ni nevarno poškodoval. Če ne bi stal na suhem lesenem odru, izoliran od zemlje, bi ga strela gotovo ubila. Tako mu je pa zbila le dve luknji v klobuk in mu ožgala srajco in nekaj kože na prsih in roki.

(**Nedeljski posebni vlak na Gorenjsko.**) Ta vlak vozi vsako nedeljo (ne oziraje se na vreme) in odhaja iz Ljubljane južni kolodvor ob 1 uri 20 min. popoldne ter dospe v Lesce ob 3. uri popoldne in v Jesenice ob 3. uri 22 min. popoldne. Ravno ta vlak se vrača zvečer ob en četrt na 8. iz Jesenic in je ob pol 8. v Lescah, ob 8. uri 11 min. v Kranju in točno ob 9. uri v Ljubljani južni kolodvor. Znižane vozne cene vlaka veljajo le, ako se vzame listek za tja in nazaj skupaj, sicer se plačajo navadne cene poštnega vlaka. Vozne cene za tretji razred so (skupno za tja in nazaj): Ljubljana-Kranj 1 K 40 vin., Ljubljana-Lesce 2 K 60 vin., Ljubljana-Jesenice 3 K.

(**Vsprejem v mornariško podčastniško šolo.**) C. in kr. poveljništvo mornariške podčastniške šole bode sprejemalo dečke, ki so dovršili ljudsko šolo, in sicer v starosti od 14. do 17. leta v omenjeno šolo v Šibeniku. V to je potreba dovolila in reverza staršev ali varuhov, npravstvenega spričevala in znanja ljudskošolskih predmetov in zdravniškega spričevala kakega vojaškega zdravnika. Dečki morajo biti dovolj krepki, dobrega vida ter morajo v to svrhu napraviti v Pulju ali Šibeniku vsprejemni izpit. Šolski pouk traja dve leti, potem se pa gojenci oddele po vojnih ladjah. Če dobro izdelujejo, dobe vsako leto mesec dopusta (v avgustu). Med poukom jim plačuje erar po 16 kron mesečno, s katerimi jim vodstvo napravlja vse potreščine ter dobe vsak mesec obračun. Poučujeta se poleg drugih predmetov tudi nemščina in srbohrvaščina. Po dosluženih letih dobe uradniška mesta, še preje pa lahko vzamejo odpravnino, ki je precej visoko odmerjena. Natančnejše se poižve pri nadomestnih vojaških poveljništvih.

Razne stvari po svetu.

(**Eksplozija steklenice ogljikove kisline.**) V sredo 9. t. m. je prispel iz Moravske v Trst cel železniški voz steklenic, napolnjenih z ogljikovo kislino. Te steklenice je zlagalo 5 delavcev v skladišče državne železnice. Pri razkladanju se je pripetila 27letnemu delavcu S. Slavcu nesreča, da se mu je izmuznila iz rok ena steklenica, ki je padla na drugo pred vozom na leh ležečo steklenico. Ta steklenica se je razletela in povzročila strašno nesrečo. Delavca Slavca je odneslo daleč proč in so ga našli skoro popolnoma raztrganega. Drugega delavca, Spazala, so našli več metrov od mesta eksplozije nezavestnega s težko rano na prsih. Lahko so poškodovani vsi ostali delavci. Pretres vsled eksplozije je bil tako silen, da se je streslo celo skladišče in je odneslo en del strehe. Ranjence so odpeljali v bolnico, sodnija je zaplenila steklenice in uvedla preiskavo.

(**Omejitev izseljevanja v Ameriko.**) Senatu Zedinjenih držav v Severni Ameriki se v kratkem predloži zakonski načrt, s katerim se namerava omejiti število izseljencev slovanske in italijanske narodnosti. Američani se namreč boje, da bi ti izseljenci ne izkvarili ameriškega plemena. Načrt določa, da bi se smelo iz Avstro-Ogrske, Rusije in Italije izseliti v Ameriko odslej vsako leto le deset odstotkov onega števila izseljencev iz teh držav, ki že žive v Ameriki. Avstro-ogrskih državljanov je n. pr. doslej v Ameriki 1,700.000, vsako leto prihaja na novo po 220.000 izseljencev. Po novem zakonu pa bi smelo iz naše države priti na leto v Ameriko le po 170.000 izseljencev. Zato pa bi se kolikor mogoče podpiralo naseljevanje iz Anglije in Nemčije.

(**Zaradi materine dedščine.**) V Ilku na Ogrskem je zaklala starejša hči veleposestnika Ballogyja s kuhinjskim nožem svojega očeta in svojo mlajšo sestro. Po zločinu se je ovadila sama policiji in je izjavila, da je izvršila umor iz maščevanja, ker ji njen oče ni hotel v prilog njene mlajše sestre izplačati materine dedščine.

(**Napadalec na španskega kralja obsojen na smrt.**) Sanchy Allegre, ki je izvršil napad na španskega kralja, je bil obsojen na smrt.

Kmetijstvo in gospodarstvo.

(**Društvo absolventov kranjskih kmetijskih šol**) ima svoj občni zbor v zvezi s poučnim izletom in predavanjem dne 3. avgusta v Medvodah. Zborovanje se vrši v gostilni pri kolodvoru in se prične ob 10. uri dopoldne. Po zborovanju je skupni obed. Popoldne ob 2. uri je poučni izlet na deželno pristavo Robež pod vodstvom strokovnega učitelja. Ker je zaradi skupnega obeda in zaradi preskrbe voz na Robež potreba pravočasno izvedeti za število udeležencev, naj se cenjeni tovariši zglase zadnji čas do 25. julija pri gospodu Ivanu Pipanu, posestniku v Vižmarjih, pošta Št. Vid pri Ljubljani.

(**Razstava perutnine v Št. Jerneju.**) Samostojni perutninarski odsek c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani priredi o priliki razstave prasičev v Št. Jerneju v torek, 16. septembra t. l. razstavo perutnine v zvezi s premovanjem. Namen razstave je, pokazati dosedanji razvoj dolenjskega perutninarstva in spodbuditi naše gospodinje k nadaljnjemu napredku v tej važni

gospodarski panogi. V razstavo se pripušča vsa domača perutnina, kokoši, race, gosi in purani; od vsake najmanj po 3 živali, 1 samec in 2 samici, n. pr. 1 petelin in 2 kokoši itd. Živali se morajo razstaviti v čednih, dosti velikih kurnikih. Kdor želi razstaviti svoje živali, se mora priglasiti do 15. avgusta t. l. pri svojem županstvu ali pa pri kmetijskem društvu v Št. Jerneju in mora povedati, kakšno perutnino in koliko je želi razstaviti. Županstva po sodnih okrajih Kostanjevica, Krško, Mokronog in Novo mesto so naprošena, da prejemaajo do 15. avgusta priglasila k razstavi in jih potem pošljejo kmetijskemu društvu v Št. Jerneju.

(Razstava prasičev v Št. Jerneju.) C. kr. kmetijska družba priredi v torek, 10. septembra t. l. v Št. Jerneju razstavo prasičev v zvezi s premovanjem. Namen tej razstavi je, pokazati, kako je dolenska prasičereja v zadnjih letih napredovala in v kateri meri jo bo kazalo nadalje pospeševati. V razstavo se sprejemajo le plemenski prasiči, namreč mrjasci in plemenske svinje, in sicer breje svinje in svinje s praseti. Kdor želi kaj razstaviti in se poganjati za premije, mora svoje živali priglasiti do 15. avgusta t. l. pri svojem županstvu ali pa pri kmetijskem društvu v Št. Jerneju in mora povedati, kakšne živali in koliko število želi pripeljati v razstavo. Županstva po sodnih okrajih Kostanjevica, Krško, Mokronog in Novo mesto so naprošena, da zbirajo priglasila do 15. avgusta in jih potem nemudoma pošljejo kmetijskemu društvu v Št. Jerneju, ki mora pravočasno preskrbeti napravu potrebnih ograj na razstavišču in skupni seznam vseh razstavljalcev.

(Kakšna gnojnica naj se uporablja za povrtnino.) Za povrtnine naj se uporablja izključno le iz kravjeka napravljena in povreta gnojnica. Konjska gnojnica ni tako dobra, najmanj pa prečišja. Ako se napravi gnojnico iz kravjeka in spravi v zaprti posodi, povre gnojnica, če ni premrzlo, v teku 8 dni. Povreta gnojnica pa zgubi na vrednosti t. j. razstopnosti po 2 tednih; zato je treba, da se jo uporabi poprej. Ker ne vsebuje gnojnica skoraj nič fosforove kisline, zato je potreba, da se ji jo doda, in sicer v obliki superfosfata. Na vsak liter gnojnice naj se dene po 18 % superfosfata. Preden se superfosfat vrže v gnojnico, naj se ga raztopi v vodi in šele to vodo zlije v gnojnico med vednim mešanjem. Taka gnojnica se uporabi v razmerju 1 : 100.

(Ali se sme mešati superfosfat s Tomaževo žlindro?) — Ne! — In sicer zakaj ne? Zato, ker se, če se ti dve gnojili zmešata, superfosfatova fosforova kislina z apnom v Tomaževi žlindri veže in postane potem težko raztopna. Prav radi tega se ne sme mešati superfosfat tudi s pepelom in apnom.

(S čim bomo gnojili rastlinam, rastočim v loncih ali drugih posodah?) Marsikdo goji cvetlice in druge rastline v loncih, nima pa vselej pri rokah gnojne zemlje, s katero naj bi od časa do časa izmolženo zemljo nadomestil. Za ta slučaj priporoča neki vrtnar naslednje sredstvo: Raztopi naj se v enem litru vode 15 gramov amonijakovega superfosfata, 20 gramov žveplenokislega kalija, 25 gramov čilskega solitra in 40 gramov amonijevega sulfata. Na vsak hektoliter vode naj se dene po dva

litra take raztopine in s to raztopino naj se rastline včasih zalije.

(Uspešno gnojenje pašnikov in travnikov.) Pri gospodarstvu s pašniki nam preti nevarnost, da ledina, zlasti ob poletni vročini, trpi in se jesenska paša skrči, pogosto je pa sploh ni. Ako pa gnojimo s hitro učinkujočim, v vodi topljivim, fosforjevo kislino obsegajočim superfosfatom, 200 do 300 kilogramov za hektar, in s 50 do 80 kilogramov žveplenokislega amonijaka meseca junija in julija, se doseže globoko in močno vkoreninjenje ter zvišanje poganjanja trav in krmilnih rastlin in se te obenem napravijo odporne proti pripeki, kar nam zagotovi jesensko pašo. Isti način gnojenja je nujno priporočati pri travnikih, zlasti ob pozni prvi košnji in so travniki onemogli vsled zrnčavosti trav in izgubljajo moč poganjanja. S primernim gnojenjem dosežemo zanesljivo in polno otavo, ki nam majhne stroške bogato poplača.

(Lim za goseničje pasti) se takole pripravlja: Razpustiti je treba 50 dekagramov lanenega olja in deset dekagramov svinjske masti, in potem se vsa zmes zavre do ene tretjine. Nato razpustimo deset dekagramov debelega terpentina in deset dekagramov kolofonija skupaj. Potem se slednja zmes primeša med neprestanim mešanjem prvi snovi, ki mora biti še vroča. Ko pa se shladi vsa snov, mora biti lepljiva. Ako bi bila morebiti snov predebela, moramo jo segreti in priliti nekoliko lanenega olja; če pa je mogoče zmes preredita, jo moramo še toliko ukuhati, da dobi potrebno trdnost in lepljivost.

(Protinadležnemu mrčesu v hišah.) zlasti stenicam, priporoča se kot sredstvo galun. Ta mrčes zgine takoj in se več ne povrne, ako se namažejo stene, postelje itd., kjer se je vgnездil, z vrelo raztopino galuna. Ako se doda apnenemu beležu, preden se stene in strop belijo, nekoliko galuna, potem tudi muhe ne ostajajo v tisti sobi. Uporaba galuna v to svrhu zdravju prav nič ne škoduje.

(Kakose napravilim za lovenje hišnih muh.) Da poloviš nadležne muhe, napravi si ta-le lim ali lepivo. Vzemi 100 delov kolofonije, 50 enakih delov bele smole, 50 enakih delov repičnega olja in 16 enakih delov lanenega olja. Vse to deni v kakšno kozico, raztopi nad ognjem in ko se je popolnoma raztopilo, namaži s tem palčice ter jih nastavi na primernem mestu v prostoru, kjer hočeš poloviti muhe.

(Da preženeš kuram uši [kurjence].) vzemi surovo, nezgoščeno karbolno kislino, zmešaj jo z vodo, in sicer zmešaj 1 del karbolne kisline s 100 enakimi deli vode prav dobro in namaži s čopom za beljenje s to tekočino strop, stene, tlak in tudi vse droge, na katere hodijo kure čepet. Pa tudi gnezda poškropi s to tekočino.

(Prodaja hrastovega in bukovega lesa.) Deželna vlada v Sarajevu proda iz kolonizacijskega objekta Borovnica, okraj Prnjavor, približno 10.000 kubičnih metrov hrastovega in približno 45.000 kubičnih metrov bukovega lesa. Sprejmejo se le pismene, na celo razpisano množino se glaseče ponudbe, ki jih je vložiti najkasneje do 26. julija t. l., 11. ure dopoldne, pri deželni vladi v Sarajevu. Razglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.